

Met bomen een beter leven

Het behoeft geen betoog dat groen, bomen in het bijzonder, van onschatbare (ook cultuurhistorische) waarde zijn, voor de stad, voor de mens. De gemeente kan niet om de effecten heen van klimaatverandering en extremere weersomstandigheden (hitte, overmatige regenval), verslechterde luchtkwaliteit, verlies aan biodiversiteit. Een toenemend aantal inwoners maakt de toch al schaarse groene ruimte kleiner in plaats van groter. Dat laatste is juist nú noodzakelijk. Daarbij, bezie de stad ook in haar context: stedelijke uitbreiding om ons heen, meer wegen, meer industrieterreinen, grote distributiecentra. Kortom, de ons omringende groene ruimte (en daarmee kwaliteit van wonen) wordt kleiner en zelfs wat overblijft staat onder grote druk. Terwijl we juist de andere kant op moeten bewegen: vergroten van biodiversiteit door meer inheems en divers 'groen', de juiste plant op de juiste plek, behoud van bomen vanwege hun onschatbare waarden: hoe ouder ze worden hoe groter die waarden. Kortom het bevorderen van leven! Juist oude bomen en meer bomen leveren daar een belangrijke bijdrage aan. Bovendien, groen maakt mensen gelukkiger.

We begrijpen de dilemma's waar de gemeente voor staat, echter, onzes inziens zijn compromissen niet meer mogelijk. Gelukkig heeft gemeente diverse mogelijkheden om te vergroenen i.p.v. verstenen en hier met wijsheid de regie op te voeren. Wij geven 10 effectieve 'vergroenings' tips waar u de komende gemeenteraadsperiode met plezier aan kunt werken.

1. Hanteer bij het opstellen van een nieuwe visie op grond van de **Omgevingswet** en de uitwerking in concrete plannen een lange termijn periode (minimaal 30 jaar). Hiermee wordt het grote belang van groen en bomen voor de burgers van Den Haag duurzaam verankerd. Naast instandhouding moet ook het areaal groen en bomen significant groter worden. De Raad ziet erop toe dat alle belanghebbenden en belangengroeperingen betrokken worden bij de opstelling van visie en concrete plannen.
2. De gemeente gaat vanaf nu zich aantoonbaar houden aan de **verplichte en duurzame instandhouding van de Stedelijke Groene Hoofdstructuur**. De herinrichting Koekamp (waarbij datgene wat beleefd moet worden, vernietigd wordt) is hét voorbeeld zoals níet moet. De Raad ziet daarop toe. Sta ook om deze reden geen Warmteleiding toe door de SGH. Herzie uw eerdere keuze en kies ook voor smalle, lichte trams om nog meer schade te voorkomen (tram 16).
3. Tegen de achtergrond van de klimaatcrisis zou de ambitie van de gemeente moeten zijn: meer **bomen** (compensatie van de 20.000 bomen, die niet zijn herplant), jong én oud, een gemiddelde leeftijd van bomen van 100 jaar, significant meer kroonvolume, adequate boomspiegels, voldoende geld voor beheer en onderhoud, verbetering van de standplaatsen en ook inzet van kleine bomen en/of struiken. Snoei een boom niet hoger op dan strikt noodzakelijk.
4. Wees creatief met **vergroenen van bestaande infrastructuur** door bijvoorbeeld van een vierbaansweg een tweebaansweg met twee groenstroken te maken. Wees creatief bij herstel van kademuuren om bomen te behouden (zie Prinsessewal). Vergroen brede trottoirs en pleinen. Promoot en faciliteer geveltuinen. Bij gebruik van deelauto's worden parkeerplaatsen opgeheven en vergroend. De parkeerplaatsen langs de Mient t.h.v. de begraafplaats worden ontdaan van stenen en bij de groenstrook getrokken. Oud riool laten liggen om bomen te behouden. Ook daken van bedrijfspanden en woningen lenen zich prima voor vergroening. Gemeente ziet er actief op toe dat dit gebeurt. Maak duidelijk dat bomen op parkeergarages geen goed leven beschoren zijn.

5. Aanvragen voor een **kapvergunning** dienen getoetst te worden aan meer criteria in de APV dan nu het geval is. Het belangenafwegingsformulier (**BAF**) dient geconcretiseerd en aangescherpt te worden ten faveure van bomen. Herplantplicht kan ook gerealiseerd worden middels struiken als het om kleine tuinen gaat. Hanteer bij herplanten niet alleen de aantallen, maar ook het kroonvolume. Alle bomen dienen een lint en een geel kruis te krijgen wanneer een kapvergunning wordt aangevraagd. Nu gebeurt dat alleen bij dode en slechte bomen en populieren.
6. Als gemeente maakt u (in samenwerking met operatie steenbreek) werk van het aansporen van eigenaren van **voor- en achtertuinen**, die geheel of grotendeels zijn betegeld, om hun tuinen te vergroenen zodat maximaal de helft uit tegels bestaat. Verleidt bewoners met gratis bomen, struiken en kruiden. Dit in het algemeen belang van voorkomen van hittestress en wateroverlast. Zo wordt d.m.v. bijvoorbeeld tegeltuintjes, het areaal aan groen (met voorrang in versteende wijken), verbeterd. Tegeltax wordt ingezet als het echt nodig is.
7. Vergroot de **biodiversiteit** in parken en bosjes van Den Haag. Draai versnippering terug door groene gebieden met elkaar te verbinden (zoals Scheveningse bosjes door het overkluizen van het Telderstracé; het Haagse Bos door het overkluizen van de Utrechtse baan en versmallen van de Laan van NOI; versmallen van de Benoordenhoutseweg; verbinden van het Westduinpark met de Bosjes van Poot door overkluizen van de Nieboerweg). Stel paal en perk aan vermessing en verzuring (Bosjes van Poot). Hanteer een lange termijnvisie van tientallen jaren bij het beheer. Zorg ervoor dat de inheemse bomen (die thuishoren in het verspreidingsgebied, zoals overigens ook de gewone esdoorn) en autochtone bomen (die zich hier uit zichzelf gevestigd hebben) tot wasdom kunnen komen. Pas bij Esdoorns een uitsterf beleid toe, verwijder wel de zaailingen.
8. Versterk de **cultuurhistorische waarden** van onze stad met bomen. Werk daartoe Actiepunt 27 uit de nota Stadsbomen uit wat betreft de cultuurhistorische groene waardenkaart. Borg deze gegevens in Open DATA. Geef deze cultuurhistorische waarden een erkende beschermingsstatus, net als de monumentale bomen. Geef oude boskernen zoals Bosjes van Poot en het Uilenbos een beschermde status naar voorbeeld van de provincie Utrecht.
Voor meer beleving: voorzie alle straatbomen van een QR-code met verbinding naar de Haagse Bomenapp. Zodat je meteen de soort en de ouderdom weet. Doe het ook bij monumentale bomen, in de groengebieden.
9. Voer bij alle bouw-, wegaanleg- en herinrichtingsprojecten eerst een **BEA** (Boom Effect Analyse) uit met als uitgangspunt: behoud van bestaande bomen. Wees creatief met het bedenken van alternatieve mogelijkheden en toets ze met de BEA. De BEA dient vanaf de eerste planvorming opgesteld te worden en niet - zoals nu gebeurt - met het VO als uitgangspunt.
10. Stel **grenzen aan bebouwing c.q. verharding** (wegen, huizen, kantoren e.d.): werk samen met randgemeenten voor strikt noodzakelijke uitbreiding en zet met name in op behoud van (recreatieve) natuur. Streef naar een vermindering van het huidige verhard oppervlak van 20-25% naar 15 %. Streef naar behoud van kleine stukjes groen, braakliggende terreinen, niet meer gebruikte sportvelden. Stel eisen aan projectontwikkelaars en voorkom dat zij bouwprojecten kunnen uitvoeren die ten koste gaan van het woongenot (lees: groenvoorziening) van bewoners in de directe omgeving. Bevorder dat voor elk nieuw te bouwen (bedrijfs)pand minimaal dezelfde oppervlakte wordt gecompenseerd met aanplant van bomen, struiken en ander groen (bv groene daken). Maak de stad leefbaarder en zet de referentienormen van 8m² per woning om naar 16 m² (centrumgebied) en van gemengd stedelijk van 16 m² naar 24m². Het landelijk richtgetal is 75m².